

Zpráva o činnosti právní kanceláře ČLK za období listopad 2018 – říjen 2019

V uvedeném období se na činnosti právní kanceláře po dobu celého roku podílelo celkem 8 právníků: JUDr. Jan Mach, Mgr. Aleš Buriánek, Mgr. Bc. Miloš Máca, MUDr. Mgr. Dagmar Záleská, Mgr. Daniel Valášek, MUDr. Mgr. Dita Mlynářová, Mgr. Theodora Čáslavská a od ledna 2019 rovněž JUDr. Silvie Kunertová. Mgr. Theodora Čáslavská čerpá v současné době mateřskou dovolenou.

K jednotlivým činnostem vykonaným právní kanceláří ČLK za rok 2019 s ohledem na objem této činnosti uvádíme následující:

- V roce **2019** bylo k 1. říjnu na právní kancelář ČLK předáno k vyřízení celkem **2308 písemných podnětů** (pro srovnání: rok 2018 – 2478, rok 2017 – 2245, rok 2016 – 2257, rok 2015 – 2162, rok 2014 – 2084, 2013 – 1939, 2012 – 2736, 2011 – 1381, 2010 – 1541, 2009 – 1163, 2008 – 1138, 2007 - 1096, 2006 – 1596, rok 2005 - 1592, rok 2004 - 1351, rok 2003 - 1062, rok 2002 - 1083 písemných podnětů). Lze tedy sledovat, že počet písemných podnětů je v posledních letech dvojnásobný oproti stavu např. před 10 lety.
- Přibližně 3/5 písemných podnětů tvořily dotazy lékařů-členů ČLK týkající se konkrétní právní problematiky s tím, že naprosto nejčastěji se dotazy týkaly právní úpravy podle zákona č. 372/2011 Sb. o zdravotních službách (práva a povinnosti ve vztahu lékař a pacient, povinná mlčenlivost, zdravotnická dokumentace, informovaný souhlas, péče o nezletilé apod.), dále pak smluvních vztahů se zdravotními pojišťovnami, pracovněprávní problematiky, trestněprávní problematiky, problematiky specializačního vzdělávání lékařů, problematiky praktik inzertních firem, posuzování smluv či kvalifikačních dohod, apod. Velká část dotazů směřovala k praktikám podezřelých inzertních firem, jejichž obětmi se stává čím dál více lékařů. Množství dotazů směřovalo také na právní úpravu v podobě nařízení EU č. 2016/679 – tzv. GDPR, pokračující problematika e-receptů atd. V ostatních případech se jednalo o podněty ze strany orgánů ČLK – představenstva, prezidenta, revizní komise, čestné rady, orgánů OSL ČLK, dále o korespondenci ze strany Policie ČR, soudů, Ministerstva zdravotnictví ČR a dalších institucí. Na každý písemný podnět je vypracována příslušným právníkem ČLK písemná odpověď.
- Možnosti **telefonické právní konzultace** s právníkem ČLK využívá denně **20 - 30 lékařů** - členů ČLK s tím, že intenzita telefonických konzultací kolísá v závislosti na existenci aktuálního problému, který je třeba ze strany lékařů řešit (právní úprava podle zákona č. 372/2011 Sb. a 89/2012 Sb., ukončení smluv se zdravotními pojišťovnami, potvrzení, vyvrácení, upřesnění či posouzení informací získaných z médií, dotazy týkající se podivných praktik inzertních firem, problematika převodu lékařské praxe z fyzické osoby na právnickou a s tím spojená témata výběrových řízení, rostoucí počet trestních oznámení či žalob na lékaře, problematika specializačního vzdělávání lékařů a kvalifikačních dohod, řešení sporů mezi zaměstnavatelem a zaměstnancem, poskytování informací státním orgánům a s tím spojené nahlížení do zdravotnické dokumentace, informace související s nařízením EU č. 2016/679, e-recepty atd.).

- Služby tísňové linky **první právní pomoci** využije týdně zhruba **15 lékařů**. Rychlou právní pomoc právní kanceláře ČLK lze využívat v případech, kdy je zde nebezpečí z prodlení a lékař potřebuje neprodleně získat příslušnou informaci, aby věděl jak má v dané situaci nadále jednat.
- Pokud není možné řešit právní problém lékaře telefonicky, popřípadě písemně, nebo si to lékař – člen ČLK výslovně přeje, je sjednána osobní konzultace s konkrétním právníkem ČLK. **Měsíčně** je poskytnuto interními právníky ČLK zhruba **10 osobních konzultací**. Využívána je možnost osobní konzultace rovněž v kanceláři ČLK v Olomouci, kterou mohou po předchozí domluvě s Mgr. Valáškem využívat členové ČLK pracující především na Moravě v případě, že je tato osobní konzultace žádoucí. Tyto konzultace ušetří čas a výdaje lékařům tím, že nemusí cestovat do vzdálenější kanceláře ČLK v Praze.
- Právníci ČLK se pravidelně **jednou měsíčně účastní zasedání čestné rady ČLK** s tím, že právní kancelář ČLK pravidelně připravuje z právního hlediska podklady ke všem jednáním čestné rady ČLK a následně vypracovává rozhodnutí.
- Právníci ČLK se pravidelně **účastní zasedání představenstva ČLK a porady předsedů OSL ČLK**.
- Na základě rozhodnutí prezidenta ČLK se právníci ČLK osobně účastní dalších jednání, zejména dohodovacích řízení o hodnotě bodu a výši úhrad zdravotní péče, s obchodními partnery ČLK, připravují a kontrolují návrhy smluv, které ČLK uzavírá.
- Právníci ČLK pravidelně **jednou měsíčně přispívají do časopisu Tempus Medicorum** články týkajícími se aktuální právní problematiky. Vedle toho v časopisu informují členy ČLK o všech důležitých legislativních změnách, které se vztahují k výkonu povolání lékaře. Rovněž připravují podklady k dalším článkům v tomto časopisu pro ostatní přispěvatele.
- Právní kancelář ČLK reviduje smlouvy, které ČLK uzavírá s dalšími subjekty a v případě potřeby se účastní jednání o obsahu těchto smluv.
- Na pokyn prezidenta ČLK právní kancelář zajišťuje bezplatné právní zastoupení a poskytuje bezplatné právní služby členům ČLK v tzv. „precedentních věcech“, jejichž výsledek může mít význam i pro ostatní lékaře. V letošním roce však žádný nový precedentní případ nevznikl.
- Ve všech ostatních soudních řízeních týkajících se výkonu lékařského povolání, zejména v případech trestního stíhání lékařů, kterých rapidně přibývá, ale i v případech žalob o náhradu škody a ochranu osobnosti, poskytuje právní kancelář ČLK příslušnému lékaři, popřípadě též jeho advokátovi, permanentní konsultativní právní podporu a všechny případy, kdy člen ČLK o tuto podporu požádal, sleduje od počátku až do konce.
- Právní kancelář ČLK dále zajišťuje vymáhání neuhrazených členských příspěvků soudní cestou. V roce 2019 šlo celkem o 16 kauz. Soudy nadále rozhodují ve prospěch ČLK.

- Právní kancelář ČLK dále pokračuje prostřednictvím soudního exekutora s vymáháním neuhrazených pokut, udělených čestnými radami okresních sdružení, případně čestnou radou komory. Případy bývají rovněž rozhodovány ve prospěch ČLK a v řadě z nich již skutečně došlo k uhrazení dlužných pokut ze strany obviněných lékařů.
- V roce 2019 právní kancelář ČLK připravila připomínky a pozměňovací návrhy k dalším právním předpisům a novelám předloženým zákonodárnými orgány ČR, kdy v tomto roce šlo především o úhradovou vyhlášku, seznam zdravotních výkonů s bodovými hodnotami, novelu zákona č. 48/1997 Sb., o veřejném zdravotním pojištění, zasahující do smluv mezi poskytovateli zdravotních služeb a zdravotními pojišťovny, novelu zákona č. 95/2004 Sb., týkající se financování specializačního vzdělávání prostřednictvím rezidenčních míst, novelu zákona č. 378/2007 Sb., o léčivech, týkající se způsobu předepisování léčivých přípravků, novely zákonů č. 551/1991 Sb., o Všeobecné zdravotní pojišťovně České republiky a č. 280/1992 Sb., o resortních, oborových, podnikových a dalších zdravotních pojišťovnách, návrh zákona léčitelských službách, návrh nového zákona o zdravotnických prostředcích.
- Právní kancelář ČLK se pravidelně podílí na aktualizaci stavovských předpisů a závazných stanovisek ČLK a na základě podnětů členů ČLK připravuje potřebné novelizace.
- V červnu roku 2019 v Praze a říjnu roku 2019 v Olomouci proběhly za velkého zájmu členů ČLK dva právní semináře pro členy ČLK, které byly zaměřeny na právní aktuality pro lékaře. Právníci komory se aktivně zúčastnili také konference komory "Eutanázie – pro a proti" včetně příspěvků do sborníku z konference a konference na téma "Informovaný souhlas".
- Právní kancelář se rovněž účastnila 2. sjezdu Sekce mladých lékařů ČLK dne 1. června 2019.
- V září 2019 zahájila právní kancelář ČLK již 8. ročník Univerzity medicínského práva, což je projekt zaměřený na praktické právní školení lékařů v této oblasti. I pro letošní ročník byla kapacita zcela naplněna, přihlášení posluchači budou absolvovat celkem 10 lekcí. S ohledem na pokračující velký zájem lékařů o zařazení do Univerzity medicínského práva bylo nutno pořádat 8. ročník opět v kongresovém sále Nemocnice Na Homolce a nikoli již v sídle komory, aby bylo možno zařadit dvakrát více posluchačů, než umožňuje dosavadní kapacita zasedací místnosti v sídle komory. Ze závěrečného anonymního testu spokojenosti posluchačů s úrovní 7. ročníku vyplynulo kladné hodnocení. Vybraných šest lekcí bylo v průběhu 7. ročníku Univerzity medicínského práva zvukově i obrazově natočeno a po zpracování bude k dispozici pro zájemce z řad členů komory.
- Právní kancelář ČLK stále aktualizuje knihovnu zdravotnické legislativy, která je všem lékařům dostupná na webových stránkách ČLK.
- Právní kancelář ČLK rovněž poskytla analýzu úhradových dodatků ke smlouvám o poskytování a úhradě zdravotních služeb pro soukromé ambulantní poskytovatele zdravotních služeb.

- Právní kancelář ČLK se rovněž účastnila v roli poradce v segmentu ambulantní specializované péče dohodovacího řízení o nové vyhlášce o rámcových smlouvách mezi poskytovateli zdravotních služeb a zdravotními pojišťovnami, iniciovaného Ministerstvem zdravotnictví ČR. Ve většině segmentů včetně primární péče a specializované ambulantní péče došlo k dohodě o textu rámcových smluv, které se zásadně neliší od smluv dosavadních a zejména zachovávají trvalý smluvní vztah, který byl dosud uzavřen mezi některými zdravotními pojišťovnami a poskytovateli zdravotních služeb. K vydání nové vyhlášky o rámcových smlouvách přesto dosud nedošlo, naopak Ministerstvo zdravotnictví navrhlo novelu zákona č. 48/1997 Sb., podle které by se rámcové smlouvy měly zrušit a smlouvy by měly být ze zákona bezdůvodně vypověditelné v šestiměsíční výpovědní lhůtě. Proti této novele se postavila naprostá většina poskytovatelů zdravotních služeb a jejich profesních komor a spolků. Jednání na Ministerstvu zdravotnictví se zúčastnili i právníci komory a uplatnili zde své připomínky, předtím předložené písemně. Náměstkyně ministra zdravotnictví poté ujistila, že novela zákona v navrženém znění předložena nebude.

JUDr. Jan Mach
advokát
ředitel právní kanceláře ČLK